

HUSSAR TANDEM

Versie 2 / B
102000013890

1/8
Herzieningsdatum: 11.09.2010
Printdatum: 18.01.2011

1. IDENTIFICATIE VAN DE STOF OF HET PREPARAAT EN VAN DE ONDERNEMING**Productinformatie**

Handelsnaam	HUSSAR TANDEM
Product code (UVP)	05977044
Gebruik	Herbicide
Firma	Bayer CropScience SA-NV J.E. Mommaertsiaan 14 1831 Diegem (Machelen) België
Telefoon	+32(0)2/535 63 11 (8:00 uur tot 17:00 uur)
Telefax	+32(0)2/534 35 76
Verantwoordelijke afdeling	Email: daniel.goovaerts@bayercropscience.com
Telefoonnummer voor noodgevallen	+32(0)35/403 070 (na 17:00 uur en vóór 8:00 uur)
Belgisch Antigifcentrum	Bayer Antwerpen NV +32(0)70/245 245

2. IDENTIFICATIE VAN DE GEVAREN**Advies betreffende gevaar voor mens en milieu**

Irriterend voor de huid.

Gevaar voor ernstig oogletsel.

Zeer vergiftig voor in het water levende organismen; kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken.

3. SAMENSTELLING EN INFORMATIE OVER DE BESTANDDELEN**Chemische omschrijving**

Olie dispersie (OD)

Diflufenican 150 g/l + Iodosulfuron-methyl-sodium 10 g/l + Mefenpyr-diethyl 50 g/l

Gevaarlijke bestanddelen

Chemische naam	CAS-Nr. / EG-Nr.	Symbo(o)l(en)	R-zin(nen)	Concentratie [%]
Diflufenican	83164-33-4		R52/53	14,70
Joodsulfuronmethylnatrium	144550-36-7	N	R50/53	1,00
Mefenpyr-diethyl	135590-91-9			4,90
Polyglycol ether	345642-79-7	Xi, N	R38, R41, R43, R51/53	> 2,50 - < 25,00
Docusaatnatrium	577-11-7 209-406-4	Xi	R38, R41	> 1,00 - < 20,00
Calciumdiformiaat	544-17-2 208-863-7	Xi	R41	> 1,00 - < 5,00
Solvent-Nafta (aardolie), licht aromatisch	64742-95-6 265-199-0	Xn, N	R10, R37, R51/53, R65	> 2,50 - < 25,00

HUSSAR TANDEM

Versie 2 / B
102000013890

2/8
Herzieningsdatum: 11.09.2010
Printdatum: 18.01.2011

Voor de volledige tekst van de R-zinnen/ gevaremaanduidingen die worden genoemd in deze paragraaf, zie Paragraaf 16.

4. EERSTEHULPMAATREGELEN

Algemeen advies

- Buiten de gevaarlijke zone brengen. Ligging en vervoer het slachtoffer in stabiele zijligging.
- Verontreinigde kleding onmiddellijk uittrekken en veilig verwijderen.

Inademing

De patient in de frisse lucht brengen en in een rustige omgeving houden. Indien symptomen aanhouden, een arts raadplegen.

Aanraking met de huid

- Na aanraking met de huid onmiddellijk wassen met polyethyleenglycol 400, vervolgens met veel water. Indien symptomen aanhouden, een arts raadplegen.

Aanraking met de ogen

- Onmiddellijk spoelen met veel water, ook onder de oogleden, gedurende tenminste 15 minuten. Eventueel aanwezige contactlenzen pas na 5 minuten verwijderen. Daarna de oogspoeling weer voortzetten. Medische hulp inroepen als irritatie optreedt en aanhoudt.

Inslikken

- GEEN braken opwekken. Mond spoelen. Onmiddellijk een arts of gifinformatiecentrum waarschuwen.

Opmerkingen voor de arts

Verschijnselen

Irritatie van huid, ogen en slijmvlies

Behandeling

- Symptomatisch behandelen.
- Een maagspoeling is normaal niet nodig. Als een grotere hoeveelheid ingeslikt is, medicinale houtskool en natrium-sulfaat geven.

5. BRANDBESTRIJDINGSMAATREGELEN

Geschikte blusmiddelen

- Gebruik waternevel, alcoholbestendig schuim, droogpoeder, of kooldioxide.

Blusmiddelen die om veiligheidsredenen niet gebruikt mogen worden

- Sterke waterstraal

Specifieke gevaren bij brandbestrijding

- bij brand kan vrijkomen:
 - Cyaanwaterstof (Blauwzuur)
 - Koolmonoxide (CO)
 - Zwaveloxiden
 - stikstofoxiden (NOx)

Speciale beschermende uitrusting voor brandweerlieden

Bij brand een persluchtmasker dragen.

Verdere informatie

Er voor zorgen dat het bluswater niet verspreid wordt.
Voorkom wegvloeien van bluswater in riool of waterloop.

HUSSAR TANDEM

Versie 2 / B
102000013890

3/8
Herzieningsdatum: 11.09.2010
Printdatum: 18.01.2011

6. MAATREGELEN BIJ ONOPZETTELIJK VRIJKOMEN VAN DE STOF OF HET PREPARAAT

Persoonlijke voorzorgsmaatregelen

- || Persoonlijke beschermingsmiddelen gebruiken.
- || Vermijd contact met gemorst product of verontreinigde oppervlakken.

Morsingen - Milieuvoorzorgsmaatregelen

Niet in oppervlaktewater, riolering en grondwater laten terechtkomen.

Reinigingsmethoden

Opnemen in inert absorberend materiaal (b.v. zand, kiezelgur, zuurbindingsmiddel, universeel bindingsmiddel, zaagsel).

Verontreinigde voorwerpen en vloeren overeenkomstig de milieuvoorschriften grondig reinigen.

In geschikte en gesloten containers bewaren voor verwijdering.

Aanvullend advies

Informatie over veilige omgang zie hoofdstuk 7.

Informatie over persoonlijke beschermende uitrusting, zie Hoofdstuk 8.

Informatie over afvalverwijdering zie hoofdstuk 13.

7. HANTERING EN OPSLAG

Hantering

Advies voor veilige hantering

Uitsluitend op plaatsen met voldoende afzuiging gebruiken.

Advies voor bescherming tegen brand en explosie

Maatregelen nemen om het ontstaan van elektrostatische lading te voorkomen.

Verwijderd houden van warmte en ontstekingsbronnen.

Opslag

Eisen aan opslagruimten en containers

- || Containers goed gesloten bewaren op een droge, koele en goed geventileerde plaats.
- || Bewaren in originele container.
- || Opslaan in een ruimte die alleen toegankelijk is voor bevoegden.
- || Tegen vorst beschermen.
- || Niet blootstellen aan direct zonlicht.

Advies voor gemengde opslag

Verwijderd houden van eet- en drinkwaren en diervoer.

Temperatuur tolerantie	min.	max.
	0 °C	30 °C

Geschikte materialen

Gecoextrudeerde container bestaande uit een ethyleenvinylalcohol (EVOH)copolymeerbarriere tussen 2 lagen HDPE.

Gebruik voor omvullen alleen 1000 liter IBC's als bulk container.

HUSSAR TANDEM Versie 2 / B
1020000138904/8
Herzieningsdatum: 11.09.2010
Printdatum: 18.01.2011**8. MAATREGELEN TER BEHEERSING VAN BLOOTSTELLING/PERSOONLIJKE BESCHERMING****Bestanddelen met grenswaarden voor de werkplek**

Bestanddelen	CAS-Nr.	Controleparameters	Herziening	Basis
Diflufenican	83164-33-4	1,1 mg/m ³ (TWA)		OES BCS*
Joodsulfuronmethylnatrium	144550-36-7	1 mg/m ³ (TWA)		OES BCS*

*OES BCS: Interne Bayer CropScience blootstellingsgrenswaarde (Occupational Exposure Standard)

Persoonlijke beschermingsmiddelen

Bij normale omgang met en gebruik van dit product de aanwijzingen op het etiket volgen. In alle andere gevallen volgende persoonlijke beschermingsmiddelen gebruiken.

Bescherming van de ademhalingsorganen Een masker dragen met filter tegen organische dampen en gassen (beschermingsfactor 10) volgens Europese Norm EN140 filtertype A of met een gelijkwaardige bescherming.

Bescherming van de handen Draag CE-gemarkeerde nitrilrubber handschoenen (minimaal 0,40 mm dik). Deze bij verontreiniging wassen. Verwijder de handschoenen bij verontreiniging aan de binnenkant, beschadiging of als de verontreiniging aan de buitenkant niet verwijderd kan worden. Voor het eten, drinken, roken of toiletgebruik steeds de handen wassen.

Bescherming van de ogen Veiligheidsbril volgens EN166 (toepassingsgebied 5 of gelijkwaardig) dragen.

Huid- en lichaamsbescherming Standaard overall met Type 6 beschermingspak dragen. Waar mogelijk kleding in twee lagen dragen: Onder het beschermende pak een overall van polyester/katoen of alleen katoen dragen. Overalls regelmatig professioneel laten reinigen. Bij significante verontreiniging het beschermingspak zo goed mogelijk dekontamineren en zorgvuldig volgens aanwijzing van de fabrikant als afval verwijderen.

Hygiënische maatregelen

- Aanraking met ogen, huid en kleding vermijden.
- Werkkleding apart houden.
- Handen wassen voor elke werkonderbreking en direct na gebruik van het product.
- Verontreinigde kleding direct uittrekken en alleen na grondige reiniging weer gebruiken.
- Niet meer te reinigen kledingstukken vernietigen (verbranden).

HUSSAR TANDEM Versie 2 / B
1020000138905/8
Herzieningsdatum: 11.09.2010
Printdatum: 18.01.2011**9. FYSISCHE EN CHEMISCHE EIGENSCHAPPEN****Voorkomen**

Vorm	vloeistof
Kleur	lichtbeige
Geur	zwak, kenmerkend

Veiligheidsgegevens

pH	7,0 - 10,5 bij 10 % (23 °C)
Vlampunt	ca. 82 °C
Ontstekingstemperatuur	405 °C
Dichtheid	ca. 1,02 g/cm ³ bij 20 °C
Viscositeit, dynamisch	150 - 500 mPa.s bij 20 °C Snelheidsgradient 20 /s
Viscositeit, dynamisch	100 - 400 mPa.s bij 20 °C Snelheidsgradient 100 /s
Viscositeit, kinematisch	119 mm ² /s bij 40 °C Afschuifkracht van 20/sec
Viscositeit, kinematisch	81 mm ² /s bij 40 °C Afschuifkracht van 100/sec
Oppervlaktespanning	28,2 mN/m bij 25 °C
Oxiderende eigenschappen	Geen oxiderende eigenschappen
Explosiviteit	Niet explosief 92/69/EEG, A.14 / OECD 113

10. STABILITEIT EN REACTIVITEIT

Gevaarlijke reacties	Onder normale gebruiksomstandigheden zijn geen gevaarlijke reacties waargenomen. Stabiel onder de aanbevolen opslagomstandigheden.
----------------------	---

11. TOXICOLOGISCHE INFORMATIE

Acute orale toxiciteit	LD50 (rat) > 5.000 mg/kg
Acute dermale toxiciteit	LD50 (rat) > 2.000 mg/kg
Huidirritatie	Ernstige huidirritatie. (konijn)
Oogirritatie	Corrosief - veroorzaakt onomkeerbare oogschade. (konijn)

HUSSAR TANDEM Versie 2 / B
1020000138906/8
Herzieningsdatum: 11.09.2010
Printdatum: 18.01.2011

Sensibilisatie	Niet sensibiliserend. (muis) OECD Testrichtlijn 429, lokale lymfkliertest (LLKT)
----------------	---

12. ECOLOGISCHE INFORMATIE**Eliminatiegegevens (persistentie en afbreekbaarheid)**

Biologische afbreekbaarheid	De afzonderlijke componenten zijn biologisch afbreekbaar.
-----------------------------	---

Ecotoxiciteitseffecten

Toxiciteit voor vissen	LC50 (Regenboogforel (<i>Oncorhynchus mykiss</i>)) 13,1 mg/l Blootstellingstijd: 96 h
Toxiciteit voor ongewervelde waterdieren	LC50 (Waternlo (<i>Daphnia magna</i>)) 10,9 mg/l
Toxiciteit voor waterplanten	EC50 (<i>Lemna gibba</i> (eendekroos)) 0,132 mg/l Blootstellingstijd: 7 d
Toxiciteit voor waterplanten	EC50 (<i>Pseudokirchneriella subcapitata</i>) 10,5 µg/l Groeisnelheid; Blootstellingstijd: 72 h

13. INSTRUCTIES VOOR VERWIJDERING**Verontreinigde verpakking**

|| Niet totaal lege verpakkingen moeten als klein chemisch afval verwerkt worden.

Afvalstofnummer van de ongebruikte stof.

|| 020108 agrochemisch afval dat gevaarlijke stoffen bevat

14. INFORMATIE MET BETREKKING TOT HET VERVOER**ADR/RID/ADNR**

VN-nummer	3082
Etiketten	9
Verpakkingsgroep	III
Gevarenidentificatie-nr.	90
Omschrijving van de goederen	MILIEUGEVAARLIJKE VLOEISTOF, N.E.G. (JODOSULFURON-METHYL NATRIUM OPLOSSING)
Tunnel Code	E

IMDG

VN-nummer	3082
Etiketten	9
Verpakkingsgroep	III
EMS	F-A , S-F
Mariene verontreiniging	Marine pollutant
Omschrijving van de goederen	ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID, N.O.S. (IODOSULFURON-METHYL SODIUM SOLUTION)

HUSSAR TANDEM Versie 2 / B
1020000138907/8
Herzieningsdatum: 11.09.2010
Printdatum: 18.01.2011**IATA**

VN-nummer	3082
Etiketten	9
Verpakkingsgroep	III
Omschrijving van de goederen	ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID, N.O.S. (IODOSULFURON-METHYL SODIUM SOLUTION)

15. WETTELIJK VERPLICHTE INFORMATIE**Etikettering gebaseerd op de EG-richtlijn voor gevaarlijke preparaten 1999/45/EG en navolgende wijzigingen.**

Indeling:

Geclassificeerd als gevaarlijk voor levering en gebruik.

Gevaarlijke bestanddelen die op het etiket vermeld moeten worden:

- Joodsulfuronmethylnatrium
- Polyglycol ether

Symbo(o)l(en)

Xi	Irriterend
N	Milieugevaarlijk

R-zin(nen)

R38	Irriterend voor de huid.
R41	Gevaar voor ernstig oogletsel.
R50/53	Zeer giftig voor in het water levende organismen; kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken.

S-zin(nen)

S26	Bij aanraking met de ogen onmiddellijk met overvloedig water afspoelen en deskundig medisch advies inwinnen.
S35	Deze stof en de verpakking op veilige wijze afvoeren.
S39	Een bescherming voor de ogen/voor het gezicht dragen.
S57	Neem passende maatregelen om verspreiding in het milieu te voorkomen.

Etikettering volgens de Belgische en Luxemburgse wetgeving:

Symbo(o)l(en)

Xi	Irriterend
N	Milieugevaarlijk

R-zin(nen)

R38	Irriterend voor de huid.
R41	Gevaar voor ernstig oogletsel.
R50/53	Zeer giftig voor in het water levende organismen; kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken.

HUSSAR TANDEM Versie 2 / B
1020000138908/8
Herzieningsdatum: 11.09.2010
Printdatum: 18.01.2011

S-zin(nen)	
S 2	Buiten bereik van kinderen bewaren.
S13	Verwijderd houden van eet- en drinkwaren en van diervoeder.
S20/21	Niet eten, drinken of roken tijdens gebruik.
S23	Sproeiveel niet inademen.
S24	Aanraking met de huid vermijden.
S26	Bij aanraking met de ogen onmiddellijk met overvloedig water afspoelen en deskundig medisch advies inwinnen.
S39	Een bescherming voor de ogen/voor het gezicht dragen.
S35	Deze stof en de verpakking op veilige wijze afvoeren.

Bijzondere etikettering

Volg de gebruiksaanwijzing om gevaar voor mens en milieu te voorkomen.
Bevat polyglycol ether. Kan een allergische reactie veroorzaken.

Bijzondere etikettering

Volg de gebruiksaanwijzing om gevaar voor mens en milieu te voorkomen.
Voorkom lozing in het milieu. Zie aanwijzingen op het etiket.

Nationale wetgeving

Erkenningsnummer België	9788/B
Goedkeuringsnummer (G.H. Luxemburg)	L01812-017
Giftigheidsklasse (België)	B

16. OVERIGE INFORMATIE**Nadere informatie**

Tekst van R-zinnen genoemd in sectie 3

R10	Ontvlambaar.
R37	Irriterend voor de ademhalingswegen.
R38	Irriterend voor de huid.
R41	Gevaar voor ernstig oogletsel.
R43	Kan overgevoeligheid veroorzaken bij contact met de huid.
R50/53	Zeer giftig voor in het water levende organismen; kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken.
R51/53	Vergiftig voor in het water levende organismen; kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken.
R52/53	Schadelijk voor in het water levende organismen; kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken.
R65	Schadelijk: kan longschade veroorzaken na verslikken.

Wijzigingen aangebracht na het verschijnen van de vorige uitgave zijn gemarkeerd in de kantlijn. Deze uitgave vervangt alle vorige uitgaven.